

δου, » οἵτις ἐγράφη κατὰ τὸν προξενηθέντα ἐνθουσιασμὸν ὑπὸ τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἑλλ. στέματος εἰς τὴν βασιλικὴν του ὑψηλότητα. Οἱ συγγραφεὺς προσπάθησε, λέγει, νὰ ἔκθεσῃ τὸ συμβάν τοῦτο οὐχὶ ὡς γέννημα ἐπαναστατικῶν παροξυσμῶν, οὐδὲ ὡς ἀποτέλεσμα δλιγαρχικοῦ ὑποκινήματος, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς εὐχὴν τοῦ Ἑλλ. λαοῦ διὰ συνταγματικὴν ἐλεύθερίαν καὶ πολιτικὴν πρόοδον. Φρονεῖ δὲ ἂν καὶ ἡ προσφορὰ ἀπερρίφθη, ἐνεκκ φρονίμων λόγων, ἐντούτοις ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ παρόντος βασιλέως καὶ εἰς τὴν ἅνωσιν τῶν Ιονίων νήσων μὲν τὸ βασίλειόν του, τὰς ὁποίας περιγράφει ὡς πολύτιμον προϊσθότημα τῆς νέας δυναστείας.

Αναγινώσκομεν ἐν τῷ *Βιβλιογραφικῷ Δελτίῳ* τῶν Ηαρισίων τῆς 25 Ιουλίου τὰ ἔξιτα:

« Ο δεύτερος τόμος τῆς *Συλλογῆς τῶν Συνθηκῶν τῆς Ὁθωμανικῆς Πόλης* μετὰ τῶν *Εἰρων Λυγάρεων* ὑπὸ τοῦ βαρόνου Τέστα (παρὰ τῷ βιβλιοπόλη Αμυνταίῳ), ἐξεδόθη πρὸ μικροῦ. Περιέχει δὲ τὸ τέλος τῶν ἐγγράφων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ τοῦ 1799 μέχρι τοῦ 1808, καὶ τὴν πλήρη σειρὰν τῶν ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων τὴν συνθήκην τοῦ 1802, τὰς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τίτλου Ναπολέοντος τοῦ Α΄ διαπραγματεύσεις (1804—06), τὸ Ἑλληνικὸν ζήτημα (1829—35), τὴν Αἰγυπτιούρκικὴν διαφορὰν τοῦ 1823, τὰς ἀνατολικὰς ὑποθέσεις ἀπὸ τοῦ 1839 μέχρι τοῦ 1840, τὴν σύμβασιν τοῦ 1838 καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ισθμοῦ τοῦ Σουέζ ἀπὸ 1774 μέχρι τοῦ 1804.»

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

ΠΑΤΕΡΙΝΟΣ ΧΑΙΡΕ.

Κατὰ τὸ 1857, ὅτε ἐν τῇ κωμοπόλει Κυπαρίσσου τῆς Χειμάρρας διετέλουν διδάσκων, περιηγηθεῖς χάριν ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων τῶν πλακεῖς ἀρχαιοτάτων Κυκλωπείων ἐρειπῶν λόφους τῶν πέριξ κωμῶν καὶ χωριδίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἀνεκάλυψε ἐν πρώτοις τὴν ἄνωθεν ἐπιγραφὴν, ἐν τῷ χωρίῳ «Λούκοβον», ἐν τῷ γυναικῶν ἐκκλησίας τινὶ, ἐν τῷ ἀνατολικῷ ἀκρῷ τοῦ χωρίου κειμένης, ἄνωθεν δηλ. τῆς ἐκεῖτε πολυκρούνου χρήνης, τῆς παρὰ τὴν δημοσίαν δόδον καταρρέουσης² ἔστι δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ἐπὶ πλακὸς ἐν δυσὶ τριήμασι τεθλασμένης, μαρμαροειδοῦς, λειοτάτης ἄνωθεν, ἀ τε λαμπρῶς ἐξεσμένης ἢ τετορνευμένης, ἀλλ’ ἀτημελῶς ἐρριμένης ἢ ἐστρωμένης, ἐπὶ τινὶ γωνίᾳ τοῦ ὡς εἴρηται γυναικῶν τῆς ἐκκλησίας. Επάνω δὲ μάλιστα τῆς πλακὸς οἱ βάρβαροι ποιμένες, ὥρᾳ χειμῶνος (καθὸ παρεκκλησίου ὄντος τοῦ ναοῦ), ἤναπτον πῦρ. Ἀλλ’ ὅμως καὶ τοι τοῦ πυρὸς ἄνωθεν τῆς πλακὸς, ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, μυριάξις ἀφθέντος, κατ’ οὐδὲν ἔβλαψε τὸ θύραλον καὶ ζωηρὸν

τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς, καὶ τὸν ἐπὶ ἀριστούργῳ καχαραγμένων γραμμάτων καὶ ἑτέρων συμβόλων, δίκην βότρυος ἀνθέων παριστανομένων· ἀτιναὶ οὐκ ἡδυνήθην ἀπομιμηθῆναι, ὡς ὄντως ἔστι κεχαραγμένα λίκιν τεχνέντως³ οὔτε τὸν ἀποχρῶντα χρόνον εἶχον, ἀτε δὴ διερχόμενος σπουδαίως διὰ τὴν πατρίδα μου, καὶ κεκλικύιας οὖστις τῆς ἡμέρας, ἐσπευσμένως ἀντέγραψε. Σημειωτέον δὲ διτι, οὐ πολὺ μικρὸν τοῦ χωρίου, πρὸς ἀνατολὰς, σώζονται κάτωθεν τῆς ὁδοῦ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως «Δόκης»· δὲ περὶ οὐδὲ λόγος ἀνωθεν ναὸς, ἐφ’ οὐδὲ ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς ξοικεν, ἵτο τὸ πᾶλαι ναὸς Ἑλληνικὸς, μιταβληθεὶς ἐπειτα εἰς χριστιανικόν. Ή πλάξ φαίνεται διτι ἵτο ἐπιτάφιος, διότι τοιοῦτο καὶ τὸ σχῆμα της⁴ ἐγρήσαντο δὲ μετὰ κτιστὸν οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἐκβαρβαρωθέντες χριστιανοὶ εἰς στρώσιν τοῦ ναοῦ. Προσθετέον δὲ, διὰ περιέργειαν, διτι ὅτε ἀντέγραψον τὴν ἐπιγραφὴν, βάρβαροί τινες νέοι τοῦ χωρίου, Ἀλβανοί, ἐθεώρουν με παρεστώτες, ἀπορούντες καὶ καγκάζοντες. Εγὼ δὲ πρότερεψα αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀπτωσιν ἄλλοτε πῦρ καὶ παραβλάπτωσι τὴν πλακα, ἐπειδὴ ἐν τῶν τμημάτων αὐτῆς, πιθανὸν ἐκ τοῦ πυρὸς ἀποκατέστη ὅλως ἀμφόφον, μάλιστα τὸ προμετώπιον, ἐνθα καὶ ἄνωθεν γράμματα δυσδιάκριτά εἰσιν, διασωζομένου μόνου τοῦ μεγαλητοῦ τμήματος, δυτος πλέον τῆς σπιθαμῆς παχέος.

ΣΤΜΦΟΡΕ ΧΑΙΡΕ.

Η δὲ ἐπιγραφὴ αὕτη γέγραπται ἐν τῷ μετώπῳ τινὸς ἀγαλματοειδοῦς πετρίνης εἰκόνος, ἀναθεωροθείσας παρά τινας χωρικούς, διὰ δικέλλης ἐργαζομένου ἐν τῷ κήπῳ του, πλησίον τῆς οἰκίας του. Ή ἀγαλμάτινος αὕτη εἰκὼν φαίνεται, πιθανῶς, νὰ παριστάνῃ θανόντα νέον πλούσιον. Φέρει δὲ τὴν προτομὴν τοῦ θανόντος κατὰ τὸ στῆθος μέχρι τῆς ζώνης, ἐντὸς κοίλου τετραγώνου λίθου, λίσιν παχέος. Κείται δὲ εἰσέτι καὶ νῦν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ίδιου χωρικοῦ, ἐν τῷ ἀλβανικῷ χωρίῳ «Ταύραι», οἰκουμένῳ ἐπὶ τοῦ παρόντος μικτῶς, ὑπὸ Θιωμανῶν δηλ. καὶ χριστιανῶν ἀρειμανίων.

Εὐχῆς ἔργον θήθελεν ἵτο νὰ περιγγεῖτο τις τῶν διασήμων ἀρχαιολόγων τὰ ἀρχαιολογικὰ μέρη τῆς Ηπείρου, ὡς λ. χ. τὴν περιώνυμον Φοινίκην, Καμένιτσαν, τὴν Μονὴν «Μεσοποτάμου», ἵτις παρὰ τὸν Σιμόεντα ποταμὸν (κοινῶς Βίστριτσα) ἔκτισται, καὶ ἐν ᾧ σώζονται τὰ λαμπτρὰ ἐκεῖνα ἐρείπια, ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς, τῷ ἐπ’ ὀνόματι τοῦ ἀγίου Νικολάου, οὐ τὸ τείχος, ἐνὶς πήχεως ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καὶ οἱ στύλοι τῆς πύλης, σώζονται ἀκέραιαι, ἐν οἷς ἀνάγλυφα, λέοντες, γούροι, σφρεῖς, ἐπὶ πετρῶν τετραγώνων, καὶ ἀκριβῶς διὰ τῆς ἀρχαίας τεκτονικῆς ἐρριμένων, θέαμα κινοῦν εἰς θαυμασμὸν τῶν περιηγητῶν, ἀτε ἀριστούργημα τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας. Πολλὰ ἐν τοῖς κόλποις καὶ τῷ στήθει τῆς Ηπείρου ἔγκεινται κειμήλια τέχνης.

Ἐν Δροβιάνῃ τῆς Ηπείρου.

ΠΑΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ἐκ Δροβιάνης Δελθίου ἐν τῇ Ηπείρῳ.